

Grymt systemfel i vården

”Förra veckan ägnade jag händelserna i stora världen bara ett förstrött intresse./.../ Händelserna i den lilla världen tog över. Hustru Lena togs nämligen in på sjukhus för en efterlängtd knäledsoperation.

Artrosen (förändringar i ledbrosket) hade gjort varje förflyttning till en övning i att uthärda smärta.

Doktorn tyckte att hon fick sin operation på ett tidigt stadium efter bara ett års köande delvis på grund av för högt blodtryck. Hon hade inte behövt smärtstillande medel för att kunna sova, till exempel. Riktigt ont gjorde det ju bara när hon försökte gå. En operation som befriar patienten från ständiga smärtor är högre prioriterad än en som ”bara” befriar från smärtor vid gång, tyckte doktorn, helt riktigt. Att det behövs sådana prioriteringar är ett grymt systemfel i sjukvården.”

(Sten Johansson, professor och före detta chef för Statistiska Centralbyrån i en krönika i

Kommunalarbetaren nr 22/03)

Brist på pengar stoppar Må Bra-projekt

Från årsskiftet upphör inskrivningen till det Må Bra-projekt som drivits inom primärvården. Landstinget har inte pengar att driva projektet vidare.

Totalt har mellan 700 och 800 karlskogabor varit med i projektet som handlade om fysisk aktivitet som behandling, för patienter med hjärt-kärlsjukdomar, diabetes, ont i rygg, nacke, axlar eller artros.

Patienterna fick individuellt anpassad träning tre gånger i veckan under tre månader, kontinuerlig rådgivning och stöd från vårdpersonal, konditionstester.

(Nerikes Allehanda 20/12)

Protester mot stängning av bassäng i Boden

Med 119 namnunderskrifter hopas reumatikerna i Boden kunna stoppa stängningen av varmbassängen på Ågården. Patrik Johansson, vice ordförande i reumatikerföreningen säger att det redan nu är kö till badet och undrar hur det ska bli om badet stängs.

Kommunen som sparar pengar hänvisar reumatikerna till en annan bassäng, men reumatikerföreningen anser att båda baden behövs för att ge fler möjlighet att träna.

(Norrbottnens-Kuriren 20/12)

Varmbadet kvar i Trollhättan

Reumatiker och andra som behöver få varma bad på Sjuntorpsbadet i Trollhättan. Tidigare beslutades att varmbaden skulle upphöra, men nu har Trollhättans stad hittat en lösning som innebär att onsdagar och torsdagar viks för varma bad.

(Radio Väst 22/12)

Fibromyalgiklinik kvar efter protester

Sveriges enda specialistklinik för fibromyalgi, Gottfriesmotagningen vid Mölndals sjukhus, räddas från nedläggning

vid årsskiftet. Kliniken har varit hotat sedan i somras då den lokala hälso- och sjukvårdsnämnden i Härryda sa upp avtalet för att spara pengar. Efter förhandlingar med Västra Götalandsregionen står det nu klart att kliniken får leva vidare i ett år om än i bantad form.

Kliniken bedriver en uppmärksammas försöksbehandling med stafylocock-vaccin för patienter med fibromyalgi och kroniskt trötthetssyndrom.

(Metro Göteborg 22/12)

Hon har koll på barns smärta

Nyfikenheten fick Christina Sällfors från Borås att satsa fem år på att forska kring barns smärta vid kroniska sjukdomar. Den 12 december kröntes arbetet med en disputation och nu kan hon kalla sig doktor.

Christina Sällfors är sjukgymnast och har arbetat 30 år inom vården. På barnhabiliteringen kom hon i kontakt med många barn med reumatism. Hon märkte att den gängse uppfattningen om smärta inte stämde med barnens kroppslörelser och kom på att hon skulle fråga barnen själva.

I avhandlingen beskriver barnen sin upplevelse av att leva med långvarig smärta och hur de hanterar smärtan i det dagliga livet. Erfarenheterna visar att smärtan kontrollerar barnens liv, resulterar i minskad delaktighet och begränsar deras sociala liv.

(Borås Tidning 27/12)

Snabb hjälp viktig för ledsjuka

Överläkaren och reumatologen Maria Söderlin har i en doktorsavhandling kartlagt de patienter i Kronobergs län som drabbats av tidig ledinflammation. Kartläggningen omfattar ett år (1999-2000) och visar att 115 patienter insjuknade i inflammatorisk ledsjukdom. Detta på en befolkning med 132 000 vuxna individer. Maria Söderlin, som arbetar på Växjö lasarett har också räknat ut av vad den här patientgruppen kostar samhället. Beräkningen omfattar 50 patienter och innefattar alla kostnader som eventuell inläggning på sjukhus, sjukskrivning, läkemedel, sjukgymnast- och läkartid mm. Under de första sex månaderna ligger totalkostnaden på cirka 30 000 kronor per patient.

(Smålandsposten 29/12)

Landstingets avgift kan vara lagstridig

Landstinget bryter mot lagen med sina avgifter för hjälpmedel, anser DHR som överväger att låta pröva saken. Landstinget har nyligen beslutat att människor med funktionshinder ska betala avgifter för sina hjälpmedel. Det gäller besöksavgifter, utprovningssavgifter, avgifter för förbrukningsartiklar och enkla hjälpmedel, hyresavgifter och liknande. Tidigare var vissa delar gratis, andra subventionerades. Högkostnadsskyddet gäller inte för flertalet av de nya avgifterna

(Norrbottnens-Kuriren 30/12)

Reumatolog en vecka

Svårigheten att erbjuda reumatiskt sjuka specialistläkarvård är nu så akut att chefen för medicinkliniken på Karlshamns lasarett begär dispens från landstingets hyrläkarstopp för att

kunna hyra in en läkare under vecka 5, alltså en enda vecka. Tanken är att ta in en ST-läkare under den veckan.

(Sydöstran 31/12)

Ny lag kan förbjuda medicinreklam

Regeringen och Socialdepartementet planerar att i lag förbjuda all reklam för receptbelagda läkemedel till allmänheten. Det sker tolv år efter EU:s direktiv. Samtidigt ökar läkemedelsindustrins marknadsföring mot patienterna kraftigt.

(Svenska Dagbladet 3/1)

Mörkad undersökning bakom storsäljande medicin...

En ny och dyr medicin mot reumatism, som blivit en stor försäljningssuccé, har marknadsförts på felaktiga grunder, skriver den danska tidningen Politiken. När forskarna från läkemedelsföretaget Phamacia offentliggjorde en studie av läkemedlet Celebra var slutsatsen att den nya medicinen orsakade färre fall av magsår än traditionella mediciner. Men då redovisades bara resultaten från det första halvårets behandling. Under nästa halvår drabbades i stället fler av magproblem av den nya medicinen. Bolaget säger att de valde bort det andra halvåret eftersom för få patienter deltog i studien då.

... Och subventionen ifrågasätts

Subventionerna för storsäljande läkemedlet Celebra ifrågasätts i Danmark. Detta eftersom medicinen som använts mot ledgångsreumatism och ledförslitning har marknadsförts på felaktiga grunder. I Sverige vill Läkemedelsverket kraftigt minska förskrivningen av den dyra medicinen.

(TT 4/1)

Läkemedelskommittéer bidrar till att bromsa kostnader

Läkemedelskommittéerna har bidragit till att bromsa läkemedelskostnaderna och förbättra kvaliteten på förskrivningen. Det konstaterar Socialstyrelsen i en ny rapport, "En uppföljning av läkemedelskommittéernas arbete". Myndigheten har bland annat studerat kommittéernas sammansättning, deras arbetssätt, kostnader samt i vilken utsträckning kommittéerna har påverkat förskrivningen. Analysen av försäljningen av äldre beprövade och billigare läkemedel i förhållande till försäljningen av nya, dyrare och vanligtvis mindre preparat visar sig ha bidragit till att minska ökningstakten för läkemedelskostnader och ge effektivare förskrivning.

Störst genomslag har kommittéernas rekommendationer fått i Västmanland, Jönköping och Jämtland och minst i Uppsala, Västra Götaland och Kalmar. I rapporten påpekas att nya och dyrare läkemedel börjar användas snabbast i storstadsregionerna. Förklaringen kan bland annat vara en högre läkartäthet kring storstäderna och att industrins marknadsföring ofta är intensivast där.

(Dagens Medicin 9/1)

Nytt bad står oanvänt

Nu tryter tålamodet hos reumatikerna i Mölndal. Sedan några månader står ett nyrenoverat handikappbad helt oanvänt. Ändå dröjer det ytterligare minst en månad innan det är dags för premiärdoppet. Mölndals kommun som bekostat renoveringen på åtta miljoner kronor, har inte råd att driva badet. Kommunen söker nu någon är villig att ta över driften och erbjuder ett driftsbidrag på 1,5 miljoner kronor under det första året.

(Göteborgs-Posten 16/1)

Nya rön om smärta hos nyfödda

För tidigt födda barn som får sockervatten i samband med smärtsamma provtagningar känner mindre smärta. Upp-täckten har ändrat rutinerna vid vård av sjuka bebisar och prematurbarn. Smärta hos för tidigt födda barn kan leda till neurologiska skador och ökad smärtekänslighet senare i livet, enligt flera studier.

I en kanadensisk studie visade till exempel pojkar som vid födseln omskurits utan bedövning större smärtekänslighet när de vaccinerades några månader senare. En israelisk studie har också visat att för tidigt födda barn senare i livet uppvisade en ökad smärtekänslighet vid tryck på så kallade triggerpunkter, som bland annat används som smärtindikatorer vid diagnosen fibromyalgi.

Resultaten har haft betydelse för alla nyfödda barn. I dag får alla sockervatten före ett stick. Man har också gått över från att sticka i hälen till att sticka venöst i ett blodkärl i handen, vilket är mindre smärtsamt.

(Piteå-Tidningen 17/1)

Rehabilitering i värmen

Reumatiker och personer med psoriasis eller långvarig värk kan ha nytta av rehabilitering i ett varmt klimat. Men hur går man tillväga för att få möjlighet till rehabilitering utomlands?

De flesta landsting har avtal med anläggningar utomlands för så kallad klimatvård. Rehabiliteringen är medicinskt inriktad och vänder sig till reumatiker, personer med psoriasis och patienter med någon form av neurologisk sjukdom. För att komma i fråga krävs att den sökande uppfyller vissa kriterier.

Kristina Aspenheim på Stockholms läns landsting säger att ungefär hälften av alla sökande som uppfyller kriterierna får rehabilitering utomlands och att den som har störst behov prioriteras. Ålder eller möjlighet att återgå i arbete har mindre betydelse.

(TT Spektra 15/1)

F-kassans miss dyr för sjukskriven

Krav från Försäkringskassan om återbetalning på tusentals kronor, trots att hon inte gjort något fel. Det är vad som väntar långtidssjukskrivna Gunilla Wuorela, 40, i Norrköping. Kassan har missat att sänka hennes sjukpenning efter senaste lagändringen. För reumatikern Gunilla, som arbetat som lärare men var arbetssökande när hon sjukskrevs, innebär det en kännbar sänkning på cirka 2 000 kronor i månaden.

(Norrköpings Tidningar 12/1)

Läkare kritiserad för felaktig behandling

En ung kvinna riskerade att få allvarliga skador av mediciner som hon fick av en läkare på en vårdcentral i Jämtland. Kvinnan sökte vård för återkommande värk i lederna och träffade läkaren flera gånger för provtagning och behandling. Läkaren misstänkte att kvinnan hade någon form av reumatisk sjukdom och ordinerade bland annat höga doser inflammationshämmande medel och senare cellgifter. Vid ett tillfälle tog kvinnan för mycket cellgifter och sökte akut hjälp på Östersunds lasarett. Där upptäcktes den felaktiga medicineringsenheten och läkaren anmäldes till Socialstyrelsen enligt Lex Maria.

Enligt Socialstyrelsen har läkaren på flera punkter brutit i kravet på att ge sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård.

(Länstidningen Östersund 13/1)

Utan sjukgymnast

Vårdcentralen i Umeå planerar att dra ner på sjukgymnasterna. Dessutom försvinner enhetens enda sjukgymnast. Anledningen är att det fattades drygt en miljon kronor i förra budgeten.

En av dem som drabbas är Eva Gardfjell, reumatiker och rullstolsburen sedan 30 år. Hon misstänker att neddragningen kommer att kosta mer än det smakar.

– Vi som är kroniskt sjuka behöver kontinuerlig vård för att inte bli sämre. Annars hamnar vi på sjukhus och blir mer vårdkrävande, säger hon.

(Västerbottens Folkblad 15/1)

Knäledsartros godkändes som arbetsskada

En före detta städerska vid Lundsbergs internatskola har fått sin knäledsartros godkänd som arbetsskada. Enligt länsrätten var hennes arbetsuppgifter i stressig arbetsmiljö med många tunga lyft, skadliga för hennes hälsa. Försäkringskassan i Värmland hade sagt nej med motiveringen att knäartros ofta är åldersrelaterad och en relativt vanlig åkomma, men länsrätten valde att lita till utlåtande från professor Jan Gillqvist i Göteborg. Enligt honom drabbas knäledsartros bara 2,9 procent av befolkningen och kan därför inte anses särskilt vanlig.

Under förra året kom 979 ansökningar om arbetsskadeersättning in till försäkringskassan i Värmland. De flesta får avslag efter långa processer. Men snart kommer en ny lag och Lennart Axelsson, informationsansvarig vid

kassan i Värmland tror att den kommer att fungera bättre.

– Jag tror att den nya lagen kommer att vara mer rättvis och generös. Det kommer till exempel inte att kräva vetenskapliga för att en skada verkligen är arbetsskada utan det kommer att räcka med att några läkare är överens, säger han.

(Värmlands Folkblad 16/1)

Läkemedelsbolagen byter taktik Satsar på patientorganisationerna

När landstingen drar åt bromsen för läkemedelsbolagens marknadsföring riktad till läkarna, satsar bolagen istället på marknadsföring riktad till patientorganisationerna.

– Om inte läkarna kan sälla vad som är vettig information och vad som är finurlig marknadsföring, hur ska patienterna klara av det, säger Ola Ohlsson som är ordförande i det skånska läkemedelsrådet.

Följden av att patientföreningarna blir sponsrade på ett eller annat sätt är att patienterna ställer krav på vilka mediciner de vill ha utskrivna även om det finns andra som är billigare men lika effektiva. Ola Ohlsson är övertygad om att Läkeemedelsrådet nu måste förklara för allmänheten att apoteken inte byter ut ett preparat mot något sämre utan mot ett likvärdigt som innehåller samma verksamma ämnen.

(Kristianstadsbladet 15/1)

Pris till ortopedprofessor i Lund

Stefan Lohmander, professor i ortopedi vid Lunds universitet, har tilldelats det internationella forskningspriset "Arthur Steindler Research Award". Priset utdelas vartannat år av den amerikanska föreningen Orthopaedic Research Society till forskare som lämnat internationellt betydande bidrag till förståelsen av rörelseorganens sjukdomar och skador.

(Helsingborgs Dagblad 14/1)

Enkel metod visade tidig benskörhet

En studie vid ortopediska kliniken i Lund visar en enkel enkätundersökning är ett bra medel för att upptäcka fler patienter med benskörhet på ett tidigt stadium. Enkäten besvarades av patienter i 50-75-årsåldern som kom till kliniken för benbrott. Bara 15 procent av dessa hade normal bentäthet. 40 procent hade osteoporos och 45 procent hade förstadiet osteopeni, som är ett förstadium till benskörhet.,

(Skånska Dagbladet 15/1)

Tänk om, snälla politiker

Varför prioriterar ni bort vården i varmvattenbassäng? Det frågar Gunnar Drammsvik i en debattartikel i GT och uppmanar politikerna att tänka om.

Vid årsskiftet tappade Hälsans Hus i Landvetter en stor del av sin offentliga finansiering och många smärtpatienter får inte längre vård i varmvattenbassäng. För reumatiker och andra kroniskt sjuka blir förlusten av bassängen oerhört påfrestande. Flera måste minska sin arbetstid, andra måste sluta jobba och bli heltidssjukskrivna., skriver han.

(GT 15/1)